

AVUI:

VES PER ON...!

ENRIC AGUADÉ BRUIX

Vaig aprendre de llegir en un llibre que es deia "Lecciones de cosas" que explicava les lliçons que ens ensenyen les coses. Recordo especialment un capítol titulat "Los Pararrayos" on es parlava d'un senyor que estudiava els llamps. De primer preparava el material: es necessitava un estel de forma hexagonal (mai no he sabut per què), un cordill molt llarg i una clau. Aquesta clau, s'esplicava, podia ésser collocada en dos llocs diferents, a saber: 1) a l'extrem de la cua de l'estel; 2) al cordill que el subjectava. Després s'esperava una nit tempestaosa i se sortia al camp, procurant situar-se lluny de les muntanyes o d'altres accidents del terreny, i es feia volar l'estel, aprofitant el vent favorable que sempre acompaña els temporals, tenint cura de dirigir-lo cap al centre de la pertorbació atmosfèrica. De sobte, la clau que penjava de l'estel atreia misteriosament un dels llamps. Aleshores es podia observar un gran esclat d'energia lluminosa que demostrava "la apteñencia de la electricidad por los metáles, ya que éstos son buenos conductores de la misma" i que "los rayos son atraídos por los cuerpos metálicos situados a una altura sobresaliente del terreno".

El capítol anava il·lustrat amb un gravat a la ploma on es veien dos personatges: el savi investigador, vestit amb levita i barret de copa, amb una llarga barba blanca, que feia volar

l'estel, i el seu ajudant, un xicot jove que portava una gorra i li aguantava un paraigua. L'estel es perdia entre masses d'espessos núvols negres iluminades pels llamps. Un d'ells feia cap a la clau, que ocupava ben bé el centre del gravat. Aquesta part del dibuix era la que més m'impressionava: la clau, amb l'ull travessat pel fil de l'estel (no anava lligada, cosa que em feia pensar que se n'aniria de seguida cap avall), estava rodejada d'una immensa claredat, com si fos una aurèola, amb la qual adquiria un magnífic aspecte celestial. Aquesta divinificació, per part del dibuixant, em va fer dubtar de les escales de valors, en aquella època, però ara, en recordar-la, la trobo senzillament sublim, ja que ens introduïa, d'una manera subtilíssima, cap a una nova concepció del món, on el centre no era ja Déu sinó l'habilitat de l'home que lluitava per dominar la naturalesa, el que ara en diríem tècnica; i preveure que les coses anirien així és, per un dibuixant de començaments de segle (el llibre tenia la primera impressió feta el 1917), tenir una gran "confiança" en els homes i les seves possibilitats.